

דף עבודה – משנה מסכת אבות פרק א – משנה י'

משנה י':

שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה אומר אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות:

פירוש ע"פ ר' עובדיה מברטנורא:

אהוב את המלאכה - אפילו יש לו במה להתפרנס, חייב לעסוק במלאכה. שהבטלה מביאה לידי שיעמום:

ושנא את הרבנות - ולא תאמר אדם גדול אני וגנאי לי לעסוק במלאכה. פירוש אחר, ושנא את הרבנות, התרחק מלנהוג שררה על צבור, שהרבנות מקברת את בעליה:

ואל תתודע לרשות - כדי ליטול רבנות על ידיה. אי נמי, אל תתודע לרשות, שלא יעבירוך על דעת קונך, כמו שאירע לדואג האדומי:

לרשות - השררה קרויה רשות, מפני שהרשות בידה לעשות כרצונה:

השלימו:

1. שמעיה אומר אהוב את _____

ושנא את _____ ואל תתודע ל _____

2. כל אדם, אפילו שיש לו פרנסה חייב לעסוק ב _____

3. כי להיות בטלים מביאי לידי _____

4. אסור לאדם לומר שאין הוא מתאים לעסוק ב _____

5. אין להתודע לרשות כדי שלא יעבירו אותך על דעת _____

דף עבודה – משנה מסכת אבות פרק א – משנה י"אמשנה י"א:

אֲבֹטְלִיּוֹן אֹמֵר זֹכְמִים הִזְהָרוּ בְּדַבְרֵיכֶם שְׂמָא תַחֲוּבוּ זִוְוָבָא זִוְוָבָא גְלוּת
וּתְגַלּוּ לְמַקּוּם מִים הִרְעִים וְיִשְׁתּוּ הַתְּלַמִּידִים הַבָּאִים אֲזַרְיִכֶם וְיָמוּתוּ
וְנִמְצָא שֵׁם שְׂמִים מִתְּזוּלָל:

פירוש ע"פ ר' עובדיה מברטנורא:

הזהרו בדבריכם - שלא תניחו מקום למינים לטעות בדבריכם:

שמא תחובו חובת גלות - כלומר, אע"פ שבמקום שאתם בו אין שם מינים, יש לחוש שמא יגרום החטא ותתחייבו גלות, ותגלו למקום שיש שם אנשים שמראים פנים בתורה שלא כהלכה, והם כינוי למים הרעים, ויבינו מתוך דבריכם דברים שאינם הגונים וישתו התלמידים הבאים אחריכם מאותם דברים דברי מינות וימותו בעונם:

ונמצא שם שמים מתחלל - שישארו אותן דעות בטלות בעולם. כמו שקרה לאנטיגנוס איש סוכו עם צדוק ובייתוס תלמידיו, שאמר להם אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, ואמרו הם, אפשר פועל עושה מלאכה כל היום וטורח ולערב אינו מקבל פרס. ויצאו למינות הם ותלמידיהם, ונקראים צדוקים ובייתוסים עד היום:

השלימו:

1. חכמים הזהרו ב_____ שמא תחובו חובת _____
ותגלו למקום מים _____ וישתו התלמידים הבאים אחריכם
וימותו ונמצא _____ מתחלל.
2. היזהרו בדבריכם – לא לתת מקום לאנשים _____ בדבריכם:
3. שמא תחובו חובת גלות – שלא יתחייבו ל_____ מהמקום.
4. התורה במשנה זו משולה ל_____
ודברי המינים משולים ל_____
5. מי הם "צדוקים ובייתוסים"? (ראה סוף פירוש "ונמצא שם שמים מתחלל")

דף עבודה – משנה מסכת אבות פרק א – משנה י"ב

משנה י"ב:

הלל ושמואי קבלו בזה הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב
שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה:

פירוש ע"פ ר' עובדיה מברטנורא:

הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום - פירשו באבות דרבי נתן, כיצד
היה אהרן אוהב שלום, כשהיה רואה שני בני אדם מתקוטטים היה הולך לכל
אחד מהם שלא מדעת חברו ואומר לו, ראה חברך איך הוא מתחרט ומכה את
עצמו על שחטא לך והוא אמר לי שאבא אליך שתמחול לו, ומתוך כך כשהיו
פוגעים זה בזה היו מנשקים זה את זה. וכיצד היה מקרב את הבריות לתורה,
כשהיה יודע באדם שעבר עבירה היה מתחבר עמו ומראה לו פנים צהובות,
והיה אותו אדם מתבייש ואומר אילו היה יודע צדיק זה מעשי הרעים כמה היה
מתרחק ממני, ומתוך כך היה חוזר למוטב. הוא שהנביא מעיד עליו בשלום
ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון:

השלימו:

1. הלל אומר הוי מתלמידיו של _____

אוהב _____ ורודף _____

אוהב את _____ ומקרבן ל _____

2. אבות דרבי נתן הסביר איך אהרון היה עושה שלום בין אנשים.
כתבו בקצרה את מעשה אהרון :

3. אבות דרבי נתן הסביר איך אהרון היה מקרב אנשים לתורה.
כתבו בקצרה את מעשה אהרון :

דף עבודה – משנה מסכת אבות פרק א – משנה י"ד

משנה י"ד:

הוא היה אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי בזה אני ואם לא
עכשיו אימתי:

פירוש ע"פ ר' עובדיה מברטנורא:

אם אין אני לי - אם אין אני זוכה לעצמי מי יזכה בשבילי:
וכשאני לעצמי - ואפילו זכיתי לעצמי, מה הוא הזכות הזה ובמה נחשב הוא כנגד
מה שאני חייב לעשות:

ואם לא עכשיו - בעולם הזה:

אימתי - כי אחר המות אי אפשר לזכות עוד. פירוש אחר, אם לא עכשיו בימי
הבחרות, אימתי, שמא בימי הזקנה לא יעלה לידי:

השלימו:

1. הוא היה אומר אם אין אני לי _____

וכשאני לעצמי _____

ואם לא עכשיו _____

2. כתוב את המשנה בלשונך!

3. יש לעשות את התיקון בעולם _____ ולא לחכות!

4. לאחר ה _____ לא ניתן לעשות מצוות ולקבל זכויות.

5. יש להזדרז ולעשות מצוות בימי ה _____ טרם הגיענו

לימי ה _____ כי אז לא יעלה בידינו.